

ZAKON O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

I. OPĆE ODREDBE	2
II. SURADNJA OPĆINA, GRADOVA I ŽUPANIJA S JEDINICAMA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE DRUGIH DRŽAVA	4
III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE, GRADA I ŽUPANIJE	5
IV. NEPOSREDNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU	7
V. TIJELA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I JEDINICA PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	8
1. PREDSTAVNIČKO TIJELO	8
2. IZVRŠNA TIJELO	10
VI. UPRAVNI ODJELI I SLUŽBE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	14
VII. MJESNA SAMOUPRAVA	15
VIII. IMOVINA I FINANCIRANJE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	17
1. IMOVINA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	17
2. FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	17
IX. AKTI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	18
1. OPĆI AKTI	18
2. POJEDINAČNI AKTI	18
X. DRŽAVNI NADZOR I ZAŠTITA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	19
1. NADZOR ZAKONITOSTI RADA I OPĆIH AKATA	19
2. NADZOR NAD OBAVLJANJEM PRENIJETIH POSLOVA DRŽAVNE UPRAVE	21
3. RASPUŠTANJE PREDSTAVNIČKOG TIJELA I ZAŠTITA PRAVA NA LOKALNU I PODRUČNU (REGIONALNU) SAMOUPRAVU	21
3.A ISTOVREMENO RASPUŠTANJE PREDSTAVNIČKOG TIJELA I RAZRJEŠENJE OPĆINSKOG NAČELNIKA, GRADONAČELNIKA, ODNOSNO ŽUPANA I NJIHOVOG ZAMJENIKA	22
4. POVJERENICI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE	22
XI. PRAVA OSOBA IZABRANIH, ODNOSNO IMENOVANIH NA ODREĐENE DUŽNOSTI U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	23
XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	24

ZAKON O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, njihov djelokrug i ustrojstvo, način rada njihovih tijela, nadzor nad njihovim aktima i radom te druga pitanja od značenja za njihov rad.

Članak 2.

Grad Zagreb, kao glavni grad Republike Hrvatske, posebna je i jedinstvena, teritorijalna i upravna cjelina kojoj se ustrojstvo uređuje Zakonom o Gradu Zagrebu.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na Grad Zagreb, ako zakonom iz stavka 1. nije drukčije određeno.

Članak 3.

Jedinice lokalne samouprave su općine i gradovi.

Jedinice područne (regionalne) samouprave su županije.

Općine, gradovi i županije osnivaju se zakonom.

Članak 4.

Općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva.

Članak 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sastav grada kao jedinice lokalne samouprave mogu biti uključena i prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja.

Iznimno, gdje za to postoje posebni razlozi (povijesni, gospodarski, geoprometni), gradom se može utvrditi i mjesto koje ne zadovoljava uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 6.

Županija je jedinica područne (regionalne) samouprave čije područje predstavlja prirodnu, povijesnu, prometnu, gospodarsku, društvenu i samoupravnu cjelinu, a ustrojava se radi obavljanja poslova od područnoga (regionalnog) interesa.

Članak 7.

Područje općine, grada i županije, njihov naziv, sjedište njihovih tijela, osnivanje novih te ukidanje ili spajanje postojećih općina, odnosno gradova, izdvajanje pojedinih naselja iz sastava jedne općine ili grada i uključivanje tih naselja u sastav druge općine ili grada, promjene granica kao i druga pitanja od važnosti za teritorijalne promjene jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj uređuju se posebnim zakonom.

Pri svakoj promjeni područja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prethodno će se tražiti mišljenje stanovnika te jedinice.

Članak 8.

Općina, grad i županija imaju statut.

Statutom se detaljnije uređuje samoupravni djelokrug općine, grada, odnosno županije, njena obilježja, javna priznanja, ustrojstvo, ovlasti i način rada tijela, način obavljanja poslova, oblici konzultiranja građana, provođenje referenduma u pitanjima iz djelokruga, mjesna samouprava, ustrojstvo i rad javnih službi, oblici suradnje jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava i obveza.

Članak 9.

Općina, grad i županija su pravne osobe.

Članak 10.

Jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave može imati grb i zastavu. Grb i zastava jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju se statutom ili statutarnom odlukom uz odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donosi rješenje o odobrenju grba i zastave jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Protiv rješenja kojim se odlučuje o odobrenju grba i zastave jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Grb mora biti heraldički ispravan i opisan po pravilima heraldike. Grb se sastoji isključivo od štita i sadržaja unutar njega.

Jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave u pravilu preuzima svoj povijesni grb i zastavu.

Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donijet će pravilnik o utvrđivanju grba i zastave, vođenju očevidnika o izdanim odobrenjima iz stavka 1. ovoga članka, kao i o drugim pitanjima od značenja za izradu i uporabu grba i zastave jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu uskratit će odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako se grb jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave nedovoljno razlikuje od grba i zastave druge jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Jedan primjerak odobrenog grba i zastave čuva se u Hrvatskom državnom arhivu.

Na temelju mjerila koja općim aktom utvrdi predstavničko tijelo, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može odobriti uporabu grba i zastave pravnim osobama radi promicanja interesa općine, grada ili županije.

Članak 11.

Predstavničko tijelo općine, grada i županije može pojedinu osobu koja je zaslužna za općinu, grad, odnosno za županiju proglasiti počasnim građaninom.

Počasću se ne stječu posebna prava, odnosno obveze i može se opozvati ako se počastvovani pokaže nedostojnim takve počasti.

Predstavničko tijelo može utvrditi i druga javna priznanja.

Članak 11.a

Općinama, gradovima i županijama mogu se dodijeliti godišnja priznanja za doprinos razvoju i jačanju lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj.

Vlada Republike Hrvatske na temelju prijedloga nacionalnog saveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dodjeljuje priznanja iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 12.

Ostvarujući zajedničke interese općine, gradovi i županije međusobno surađuju na unapređenju gospodarskog i društvenog razvitka svojih zajednica.

Općine, gradovi i županije mogu osnivati svoje udruge radi promicanja i ostvarivanja zajedničkih interesa.

Radi promicanja zajedničkih interesa i unapređivanja suradnje općine, gradovi i županije mogu osnovati nacionalnu udruhu općina, nacionalnu udruhu gradova i nacionalnu udruhu županija. Nacionalna udruga može se osnovati ako je odluku o osnivanju donijelo više od polovice općina, gradova, odnosno županija.

Nacionalna udruga općina, nacionalna udruga gradova i nacionalna udruga županija mogu se udružiti u nacionalni savez jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 13.

Na osnivanje i rad udruga općina, gradova i županija i saveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe posebnog zakona kojim se uređuje osnivanje i rad udruga.

Ustrojstvo, djelokrug i način financiranja udruge, odnosno saveza uređuje se aktom o osnivanju i statutom, u skladu sa zakonom.

Nacionalne udruge i nacionalni savez mogu, u skladu sa zakonom, surađivati s odgovarajućim međunarodnim organizacijama i udruženjima jedinica lokalne, odnosno regionalne samouprave i pristupati njihovim međunarodnim udruženjima.

II. SURADNJA OPĆINA, GRADOVA I ŽUPANIJA S JEDINICAMA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE DRUGIH DRŽAVA

Članak 14.

Suradnja općina, gradova i županija s odgovarajućim jedinicama lokalne i regionalne samouprave drugih država uspostavlja se i odvija u okviru njihovog samoupravnog djelokruga, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorima.

Članak 15.

Odluku o uspostavljanju međusobne suradnje, odnosno sklapanju sporazuma (ugovora, povelje, memoranduma i sl. u daljnjem tekstu: sporazum) o suradnji gradova, općina i županija s odgovarajućim lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država te sadržaju i oblicima te suradnje donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, u skladu sa svojim općim aktima i ovim Zakonom.

Članak 16.

Odluku o uspostavljanju suradnje, odnosno sklapanju sporazuma o suradnji s jedinicama lokalne, odnosno regionalne samouprave drugih država, zajedno s tekstem sporazuma o suradnji na hrvatskom jeziku i na jeziku države u kojoj se nalazi jedinica lokalne, odnosno regionalne samouprave s kojom se navedeni sporazum sklapa, općina, grad i županija dostavlja središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, koje obavlja nadzor nad zakonitošću ove odluke.

Kada središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu ocijeni da odluka iz stavka 1. ovoga članka nije u skladu sa zakonom, u roku od 8 dana od njenog primitka, predložiti će Vladi Republike Hrvatske ukidanje odluke.

Vlada Republike Hrvatske može, u roku od 30 dana od primitka prijedloga, odlukom, koja mora biti obrazložena, ukinuti odluku iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv odluke Vlade Republike Hrvatske o ukidanju odluke iz stavka 1. ovoga članka, jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave može podnijeti ustavnu tužbu radi zaštite prava na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Ako Vlada Republike Hrvatske u roku iz stavka 3. ovoga članka ne donese odluku o ukidanju, smatra se da je odluka iz stavka 1. ovoga članka donijeta u skladu sa zakonom.

Članak 17.

Sporazum o suradnji koji je sklopila općina, grad i županija s jedinicama lokalne i regionalne samouprave drugih država objavljuje se u službenom glasilu dotične jedinice.

Ako općina, odnosno grad nema svoje službeno glasilo, sporazum o suradnji objavljuje se u službenom glasilu županije.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE, GRADA I ŽUPANIJE

Članak 18.

Općina, grad i županija samostalne su u odlučivanju u poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i ovim Zakonom.

Članak 19.

Općine i gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka odredit će se poslovi čije su obavljanje općine i gradovi dužni organizirati te poslovi koje mogu obavljati.

Članak 19.a

Veliki gradovi su jedinice lokalne samouprave koje su ujedno gospodarska, financijska, kulturna, zdravstvena, prometna i znanstvena središta razvitka šireg okruženja i koji imaju više od 35.000 stanovnika.

Gradovi iz stavka 1. ovoga članka, kao i gradovi sjedišta županija u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području
- održavanje javnih cesta,

- izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja,
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka odredit će se poslovi obavljanje kojih su veliki gradovi dužni organizirati te poslovi koje mogu obavljati.

Članak 20.

Županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od područnoga (regionalnog) značaja, a osobito poslove koji se odnose na:

- obrazovanje,
- zdravstvo,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- gospodarski razvoj,
- promet i prometnu infrastrukturu,
- održavanje javnih cesta,
- planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova,
- izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada,
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka odredit će se poslovi čije je obavljanje županija dužna organizirati te poslovi koje županija može obavljati.

Članak 21.

Veliki gradovi koji imaju više od 35.000 stanovnika i gradovi sjedišta županija, pored poslova iz članka 19.a ovoga Zakona, na svom području mogu obavljati i poslove iz djelokruga županije.

Članak 22.

Odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave u skladu s njezinim statutom i statutom županije, mogu se pojedini poslovi iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave prenijeti na županiju, odnosno mjesnu samoupravu.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može tražiti od županijske skupštine da joj, uz suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave, povjeri obavljanje određenih poslova iz samoupravnog djelokruga županije na području te jedinice, ako može osigurati dovoljno prihoda za njihovo obavljanje.

Članak 23.

Poslovi državne uprave koji se obavljaju u jedinici lokalne samouprave i u jedinici područne (regionalne) samouprave određuju se zakonom.

Troškovi obavljanja poslova državne uprave koji su preneseni na tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave podmiruju se iz državnog proračuna.

Zakonom kojim se uređuje državna uprava pobliže će se urediti prava i obveze tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka.

IV. NEPOSREDNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU

Članak 24.

Građani mogu neposredno sudjelovati u odlučivanju o lokalnim poslovima putem referenduma i mjesnog zbora građana, u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Referendum se može raspisati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni statuta, o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz djelokruga predstavničkog tijela kao i o drugim pitanjima određenim zakonom i statutom.

Na temelju odredaba zakona i statuta raspisivanje referenduma može predložiti najmanje jedna trećina članova predstavničkog tijela, općinski načelnik, gradonačelnik ili župan, 20% ukupnog broja birača u jedinici za koju se traži raspisivanje referenduma, a u općini, gradu i Gradu Zagrebu i većina vijeća mjesnih odbora, odnosno gradskih četvrti ili gradskih kotareva na području općine, grada, odnosno Grada Zagreba.

Ako je raspisivanje referenduma predložila najmanje jedna trećina članova predstavničkog tijela, odnosno ako je raspisivanje referenduma predložio općinski načelnik, gradonačelnik ili župan te ako je raspisivanje referenduma predložila većina vijeća mjesnih odbora, odnosno gradskih četvrti ili gradskih kotareva na području općine, grada, odnosno Grada Zagreba, predstavničko tijelo dužno je izjasniti se o podnesenom prijedlogu te ako prijedlog prihvati, donijeti odluku o raspisivanju referenduma u roku od 30 dana od zaprimanja prijedloga. Odluka o raspisivanju referenduma donosi se većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Ako je raspisivanje referenduma predložilo 20% od ukupnog broja birača u jedinici, predstavničko tijelo dostavit će zaprimljeni prijedlog središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u roku od 8 dana od zaprimanja prijedloga. Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu će u roku od 60 dana od dostave utvrditi ispravnost podnesenog prijedloga, odnosno utvrditi je li prijedlog podnesen od potrebnog broja birača u jedinici i je li referendumsko pitanje sukladno odredbama Zakona te odluku o utvrđenom dostaviti predstavničkom tijelu. Ako središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu utvrdi da je prijedlog ispravan, predstavničko tijelo raspisat će referendum u roku od 30 dana od zaprimanja odluke. Protiv odluke središnjeg tijela državne uprave kojom je utvrđeno da prijedlog nije ispravan nije dozvoljena žalba, već se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

Predstavničko tijelo može raspisati savjetodavni referendum o pitanjima iz svog djelokruga.

Pravo glasovanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području općine, grada, odnosno županije i upisani su u popis birača.

Odluka donesena na referendumu obvezatna je za predstavničko tijelo, osim odluke donesene na savjetodavnom referendumu koja nije obvezatna.

Na postupak provođenja referenduma odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje provedba referenduma.

Na odluke donesene u svezi s referendumom i na referendumu primjenjuju se odredbe članka 79. do 82. ovoga Zakona.

Članak 24.a

Općinsko, odnosno gradsko vijeće može tražiti mišljenje od mjesnih zborova građana o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz samoupravnog djelokruga općine, odnosno grada, kao i o drugim pitanjima određenim zakonom ili statutom.

Mišljenje dobiveno od mjesnih zborova građana ne obvezuje općinsko, odnosno gradsko vijeće

Članak 25.

Građani imaju pravo predstavničkom tijelu predlagati donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz njegovog djelokruga.

O prijedlogu iz stavka 1. ovoga članka predstavničko tijelo mora raspravljati ako ga potpisom podrži najmanje deset posto birača upisanih u popis birača općine ili grada, odnosno županije te dati odgovor podnositeljima najkasnije u roku od tri mjeseca od prijema prijedloga.

Članak 26.

Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna su omogućiti građanima i pravnim osobama podnošenje predstavlki i pritužbi na svoj rad kao i na rad njihovih upravnih tijela te na nepravilan odnos zaposlenih u tim tijelima kad im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih dužnosti.

Na podnijete predstavke i pritužbe čelnik tijela jedinice lokalne samouprave, odnosno upravnih tijela tih jedinica dužan je građanima i pravnim osobama dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke, odnosno pritužbe.

Tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki i pritužbi (knjiga za pritužbe i sl.) i omogućiti usmeno izjavljivanje predstavke i pritužbe.

V. TIJELA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I JEDINICA PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

1. PREDSTAVNIČKO TIJELO

Članak 27.

Općinsko vijeće, gradsko vijeće i županijska skupština predstavnička su tijela građana i tijela lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koja donose akte u okviru djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te obavljaju druge poslove u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 28.

Broj članova predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave je neparan, a određuje se ovisno o broju stanovnika, i to tako da predstavničko tijelo:

- jedinice do 500 stanovnika, ima 7 članova,
- jedinice s više od 500 do 1.000 stanovnika, ima 9 članova,
- jedinice s više od 1.000 do 2.500 stanovnika, ima 11 članova,
- jedinice s više od 2.500 do 5.000 stanovnika, ima 13 članova,
- jedinice s više od 5.000 do 10.000 stanovnika, ima 15 članova,
- jedinice s više od 10.000 do 20.000 stanovnika, ima 17 članova,
- jedinice s više od 20.000 do 35 000 stanovnika, ima 21 člana,
- jedinice s više od 35.000 do 60.000 stanovnika:
 - ako se radi o županiji, ima 31 člana,
 - ako se radi o gradu, ima 25 članova,
- jedinice s više od 60.000 do 100.000 stanovnika:
 - ako se radi o županiji, ima 35 članova,
 - ako se radi o gradu, ima 31 člana,
- jedinice s više od 100.000 do 200.000 stanovnika:
 - ako se radi o županiji, ima 41 člana,
 - ako se radi o gradu, ima 35 članova,
- jedinice s više od 200.000 do 300.000 stanovnika, ima 45 članova,
- jedinice s više od 300.000 stanovnika, ima 51 člana.

Članak 29.

Mandat člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog na redovnim izborima traje četiri godine.

Mandat člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog na prijevremenim izborima traje do isteka tekućeg mandata predstavničkog tijela izabranog na redovnim izborima.

Članak 30.

Članovi predstavničkog tijela nemaju obvezujući mandat i nisu opozivi.

Član predstavničkog tijela ne može biti kazneno gonjen niti odgovoran na bilo koji drugi način, zbog glasovanja, izjava ili iznesenih mišljenja i stavova na sjednicama predstavničkog tijela.

Članu predstavničkog tijela koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama posebnog zakona smatra nespojivom, za vrijeme obnašanja nespojive dužnosti mandat miruje, a za to vrijeme zamjenjuje ga zamjenik u

skladu s odredbama posebnog zakona. Nastavljanje obnašanja dužnosti člana predstavničkog tijela na temelju prestanka mirovanja mandata može se tražiti jedanput u tijeku trajanja mandata.

Članak 31.

Član predstavničkog tijela dužnost obavlja počasnno i za to ne prima plaću.

Član predstavničkog tijela ima pravo na naknadu u skladu s odlukom predstavničkog tijela.

Članovi predstavničkog tijela imaju pravo uvida u registar birača za vrijeme dok obavljaju dužnost.

Ostala prava i dužnosti članova predstavničkog tijela utvrđuju se zakonom, statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i poslovníkom predstavničkog tijela.

Članak 32.

Predstavničko tijelo smatra se konstituiranim izborom predsjednika na prvoj sjednici na kojoj je nazočna većina članova predstavničkog tijela.

Članak 33.

Način rada predstavničkog tijela uređuje se poslovníkom predstavničkog tijela, u skladu s ovim Zakonom i statutom.

Poslovník se donosi većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Članak 34.

Predstavničko tijelo ima predsjednika i do dva potpredsjednika, koji se biraju većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Ako predstavničko tijelo ima dva potpredsjednika, u pravilu se biraju tako da se jedan potpredsjednik bira iz reda predstavničke većine, a drugi iz reda predstavničke manjine, na njihov prijedlog.

Predsjednik predstavničkog tijela saziva sjednice predstavničkog tijela, predsjedava sjednicama i predstavlja ovo tijelo.

Predsjednik predstavničkog tijela saziva sjednice predstavničkog tijela po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Ostala prava i dužnosti predsjednika i potpredsjednika predstavničkog tijela utvrđuju se poslovníkom predstavničkog tijela.

Članak 34.a

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela u roku od 15 dana od primitka zahtjeva.

Ukoliko predsjednik predstavničkog tijela ne sazove sjednicu u roku iz stavka 1. ovoga članka, na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela, sjednicu će sazvati općinski načelnik, gradonačelnik ili župan u roku od 8 dana.

Nakon proteka rokova iz stavka 2. ovoga članka sjednicu može sazvati, na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela, čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Sjednica predstavničkog tijela sazvana sukladno odredbama stavka 1., 2. i 3. ovoga članka mora se održati u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Sjednica sazvana protivno odredbama ovoga članka smatra se nezakonitom, a doneseni akti ništavima.

Članak 35.

Predstavničko tijelo:

1. donosi statut jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
3. osniva radna tijela, bira i razrješuje članove tih tijela te bira, imenuje i razrješuje i druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom,
4. uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
5. osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
6. obavlja i druge poslove koji su zakonom ili drugim propisom stavljeni u djelokrug predstavničkog tijela.

Članak 35.a

Članovi predstavničkog tijela mogu općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu postavljati pitanja o njegovu radu. Pitanja mogu biti postavljena usmeno na sjednicama predstavničkog tijela ili u pisanom obliku posredstvom predsjednika predstavničkog tijela sukladno odredbama poslovnika predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 35.b

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dva puta godišnje podnosi polugodišnja izvješća o svom radu predstavničkom tijelu sukladno odredbama statuta jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Pored izvješća iz stavka 1. ovoga članka predstavničko tijelo može od općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana tražiti izvješće o pojedinim pitanjima iz njegovog djelokruga koje općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan podnosi sukladno odredbama statuta jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 36.

Predstavničko tijelo donosi odluke većinom glasova ako je na sjednici nazočna većina članova predstavničkog tijela.

Statut jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračun i godišnji obračun donose se većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Poslovníkom predstavničkog tijela mogu se odrediti druga pitanja o kojima se odlučuje većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Članak 37.

Sjednice predstavničkih tijela su javne. Nazočnost javnosti može se isključiti samo iznimno, u slučajevima predviđenim posebnim zakonima i općim aktom jedinice.

Sjednicama predstavničkog tijela prisustvuje općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Na sjednicama predstavničkog tijela glasuje se javno, ako predstavničko tijelo ne odluči da se, u skladu s poslovníkom ili drugim općim aktom, o nekom pitanju glasuje tajno.

Sjednice predstavničkog tijela mogu se sazivati i elektroničkim putem.

Poslovníkom o radu predstavničkog tijela uredit će se osiguranje praćenja rasprave i sudjelovanje u radu i odlučivanju.

Članak 38.

Predstavničko tijelo osniva stalne ili povremene odbore i druga radna tijela u svrhu pripreme odluka iz njegovog djelokruga.

Sastav, broj članova, djelokrug i način rada tijela iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se poslovníkom ili posebnom odlukom o osnivanju radnog tijela.

2. IZVRŠNA TIJELO**Članak 39.**

Izvršno tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave u općini je općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka izvršno tijelo je i zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana je zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana koji je izabran na neposrednim izborima zajedno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnaša ako je mandat općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestao nakon isteka dvije godine mandata u toj jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Zamjenik iz stavka 2. i 3. ovoga članka koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana ima sva prava i dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Članak 40.

Općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihov zamjenik biraju se na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.

Članak 40.a

Općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovim zamjenicima mandat prestaje po sili zakona u slučajevima propisanim posebnim zakonom.

Pročelnik upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose će u roku od 8 dana obavijestiti Vladu Republike Hrvatske o prestanku mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana radi raspisivanja prijevremenih izbora za novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Članak 40.b

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan i njihov zamjenik koji je izabran zajedno s njima mogu se opozvati putem referenduma.

Raspisivanje referenduma za opoziv može predložiti 20% ukupnog broja birača u jedinici u kojoj se traži opoziv općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika koji je izabran zajedno s njima.

Predstavničko tijelo raspisat će referendum za opoziv općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika koji je izabran zajedno s njima u skladu s člankom 24. stavkom 5. ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje je li prijedlog podnesen od potrebnog broja birača u jedinici.

Referendum za opoziv ne može se raspisati samo za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Referendum za opoziv općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika ne smije se raspisati prije proteka roka od 12 mjeseci od održanih izbora ni ranije održanog referenduma za opoziv, kao ni u godini u kojoj se održavaju redovni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Članak 40.c

Odluka o opozivu općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika koji je izabran zajedno s njima donesena je ako se na referendumu za opoziv izjasnila većina birača koji su glasovali, uz uvjet da ta većina iznosi najmanje 1/3 ukupnog broja birača upisanih u popis birača u jedinici.

Na postupak referenduma za opoziv odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje provedba referenduma.

Članak 40.d

Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana nastupio prije isteka dvije godine mandata, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave raspisat će se prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika. Do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će njegov zamjenik koji je izabran zajedno s njim, a ako je mandat prestao i zamjeniku, do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će povjerenik Vlade Republike Hrvatske.

Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana nastupio nakon isteka dvije godine mandata, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave neće se raspisati prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana do kraja mandata obnašat će njegov zamjenik koji je izabran zajedno s njim.

Ako općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan u slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka ima više zamjenika, dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, obnašat će zamjenik koji je na kandidaturi za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana bio prvi naveden iza kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Ako za vrijeme trajanja mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestane mandat samo njihovom zamjeniku, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave neće se raspisati prijevremeni izbori za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana.

Ako prestane mandat zamjeniku koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz stavka 2. ovoga članka, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave raspisat će se prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika. Do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će povjerenik Vlade Republike Hrvatske.

Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika nastupio opozivom, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave raspisat će se prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika. Do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će povjerenik Vlade Republike Hrvatske.

Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ako prestane mandat zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabranom iz reda pripadnika nacionalnih manjina, raspisat će se prijevremeni izbori za zamjenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

O svim promjenama tijekom mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika, pročelnik upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave dužan je bez odgode obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Članak 41.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 10.000 stanovnika općinski načelnik, odnosno gradonačelnik ima jednog zamjenika koji se bira na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika, u gradovima sjedištima županija, odnosno županijama općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imaju dva zamjenika koji se biraju na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.

Članak 41.a

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se pravo na zastupljenost pripadnika nacionalne manjine u izvršnom tijelu treba osigurati sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, jedan zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana bira se iz reda pripadnika nacionalnih manjina na način određen zakonom kojim se uređuje izbor izvršnog tijela. Izabrani zamjenik predstavnik je nacionalne manjine u izvršnom tijelu.

Jedan zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina bira se i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima je neovisno o udjelu pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu jedinice, pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina propisano statutom jedinice.

U jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici neke od nacionalnih manjina čine većinu stanovništva, pripadnici hrvatskog naroda imaju pravo na zastupljenost u izvršnom tijelu pod uvjetima kako je to propisano za nacionalne manjine. Jedan zamjenik općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika bira se iz reda pripadnika hrvatskog naroda.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se bira zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina ili iz reda hrvatskog naroda sukladno zakonu kojim se uređuje izbor izvršnog tijela, broj zamjenika povećava se za jednoga.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima više od jedne nacionalne manjine ostvaruje pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, bira se zamjenik iz reda pripadnika svake od tih nacionalnih manjina, u kojem slučaju se broj zamjenika povećava za po jednog zamjenika iz reda svake od tih nacionalnih manjina koje ostvaruju pravo na zamjenika.

Članak 42.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan zastupa općinu, grad, odnosno županiju.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan odgovoran je središnjim tijelima državne uprave za obavljanje poslova državne uprave prenijetih u djelokrug tijela općine, grada, odnosno županije.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan obavlja poslove utvrđene statutom općine, grada, odnosno županije u skladu sa zakonom.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga općine, grada, odnosno županije ima pravo obustaviti od primjene opći akt predstavničkog tijela. Ako ocijeni da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan donijet će odluku o obustavi općeg akta u roku od 8 dana od dana donošenja općeg akta. Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ima pravo zatražiti od predstavničkog tijela da u roku od 8 dana od donošenja odluke o obustavi otkloni uočene nedostatke u općem aktu.

Ako predstavničko tijelo ne otkloni uočene nedostatke iz stavka 4. ovoga članka, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dužan je bez odgode o tome obavijestiti predstojnika ureda državne uprave u županiji i dostaviti mu odluku o obustavi općeg akta.

Predstojnik ureda državne uprave će u roku od 8 dana od zaprimanja ocijeniti osnovanost odluke općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana o obustavi od primjene općeg akta.

Članak 43.

Općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u slučaju duže odsutnosti ili drugih razloga spriječenosti u obavljanju svoje dužnosti, zamjenjuje zamjenika u skladu sa statutom.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan, u skladu sa statutom, može obavljanje određenih poslova iz svog djelokruga povjeriti zamjeniku. Pri obavljanju povjerenih poslova zamjenik je dužan pridržavati se uputa općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana. Povjeravanjem poslova iz svog djelokruga zamjeniku, ne prestaje odgovornost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana za njihovo obavljanje.

Članak 44.

Izvršne poslove obavlja u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan.

Izvršne poslove obavlja i zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u slučaju iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 45.-47.

Brisan.

Članak 48.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan:

1. priprema prijedloge općih akata,
2. izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata predstavničkog tijela,
3. usmjerava djelovanje upravnih tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u obavljanju poslova iz njihovoga samoupravnog djelokruga te nadzire njihov rad,
4. upravlja nekretninama i pokretninama u vlasništvu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave kao i njezinim prihodima i rashodima, u skladu sa zakonom i statutom,
5. odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i raspolaganju ostalom imovinom u skladu s ovim Zakonom, statutom jedinice i posebnim propisima,
6. imenuje i razrješuje predstavnike jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz članka 35. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno,
7. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

U slučaju iz stavka 1. točke 5. ovoga članka općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može odlučivati o visini pojedinačne vrijednosti do najviše 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, odnosno raspolaganju ostalom imovinom. Ako je taj iznos veći od 1.000.000,00 kuna, općinski načelnik, gradonačelnik odnosno župan može odlučivati najviše do 1.000.000,00 kuna, a ako je taj iznos manji od 70.000,00 kuna, tada može odlučivati najviše do 70.000,00 kuna. Stjecanje i otuđivanje nekretnina i pokretnina te raspolaganje ostalom imovinom mora biti planirano u proračunu jedinice i provedeno u skladu sa zakonom.

O stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina te raspolaganju ostalom imovinom većom od vrijednosti utvrđenih stavkom 2. ovoga članka odlučuje predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Odluku o imenovanju i razrješnju iz stavka 1. točke 6. ovoga članka općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dužan je dostaviti predstavničkom tijelu u roku od 8 dana od donošenja i objaviti u službenom glasilu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članci 49.-52.

Brisani

VI. UPRAVNI ODJELI I SLUŽBE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 53.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i poslova državne uprave prenijetih na te jedinice ustrojavaju se upravni odjeli i službe (upravna tijela).

U općinama i gradovima, do 3. 000 stanovnika, ustrojava se jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga, a u općinama i gradovima iznad 3.000 stanovnika može se ustrojiti jedinstveni upravni odjel.

Ustrojstvo upravnih tijela iz stavka 1. ovoga članka uređuje se općim aktom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u skladu sa statutom i zakonom.

Članak 53.a

Upravnim tijelima upravljaju pročelnici koje na temelju javnog natječaja imenuje općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može razriješiti pročelnike iz stavka 1. ovoga članka:

1. ako pročelnik sam zatraži razrješenje,
2. ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka radnog odnosa,
3. ako pročelnik ne postupa po propisima ili općim aktima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ili neosnovano ne izvršava odluke tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ili postupa protivno njima,
4. ako pročelnik svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave veću štetu, ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti koje mogu štetiti interesima službe u obavljanju poslova jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pročelnik koji bude razriješen sukladno stavku 2. ovoga članka rasporedit će se na drugo slobodno radno mjesto u jedno od upravnih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za koje ispunjava stručne uvjete.

Na prava, obveze i odgovornosti kao i druga pitanja u svezi s radom pročelnika koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje radni odnos službenika i namještenika u tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 54.

Dvije ili više jedinica lokalne samouprave, osobito one koje su prostorno povezane u jedinstvenu cjelinu (općine i gradovi na otoku i sl.), mogu obavljanje pojedinih poslova iz svoga samoupravnog djelokruga organizirati zajednički.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga na način iz stavka 1. ovoga članka jedinice lokalne samouprave mogu osnovati zajedničko tijelo, zajednički upravni odjel ili službu, zajedničko trgovačko društvo ili mogu zajednički organizirati njihovo obavljanje u skladu sa posebnim zakonima.

Međusobni odnosi jedinica lokalne samouprave u zajedničkom organiziranju obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga uređuju se posebnim sporazumom u skladu sa zakonom i njihovim statutima i općim aktima.

Članak 54.a

O osnivanju, ustrojstvu i djelokrugu zajedničkog upravnog tijela iz članka 54. ovoga Zakona odlučuju predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

Temeljem odluke predstavničkih tijela općinski načelnici i gradonačelnici sklopit će sporazum o osnivanju zajedničkog upravnog tijela kojim se propisuje financiranje, način upravljanja, odgovornost, statusna pitanja službenika i namještenika i druga pitanja od značaja za to tijelo.

Članak 55.

Statutom županije mogu se za obavljanje određenih poslova iz njezinoga samoupravnog djelokruga osnovati upravna tijela i izvan njezinog sjedišta.

Članak 56.

Upravne, stručne i ostale poslove u tijelima jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave obavljaju službenici i namještenici.

Službenici obavljaju upravne i stručne poslove iz djelokruga tijela u kojem rade, a namještenici obavljaju prateće i pomoćne poslove.

Prava, obveze i odgovornosti kao i druga pitanja od značenja za rad službenika i namještenika u upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave uređuju se posebnim zakonom.

Članak 56.a

Pripadnici nacionalnih manjina koji sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, imaju pravo na zastupljenost u upravnim tijelima tih jedinica.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka dužne su politiku upošljavanja novih službenika, odnosno službenika koji se primaju na upražnjena radna mjesta provoditi na način koji će osigurati poštivanje prava pripadnicima nacionalnih manjina.

Članak 56.b

Službenici u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi poticati će se na trajno stručno osposobljavanje i usavršavanje putem tečajeva, seminara i školovanja.

Trajno osposobljavanje i usavršavanje službenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi provodit će se na osnovi strategije i plana trajnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, koje će na temelju zajedničkog prijedloga nacionalnog saveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave donijeti Vlada Republike Hrvatske.

Članak 56.c

Vlada Republike Hrvatske će putem posebne ustanove provoditi trajno osposobljavanje lokalnih dužnosnika i službenika, u suradnji s nacionalnim udrugama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

VII. MJESNA SAMOUPRAVA**Članak 57.**

Mjesni odbor osniva se statutom jedinice lokalne samouprave kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana.

Mjesni odbor osniva se za jedno naselje, više međusobno povezanih manjih naselja ili za dio većeg naselja, odnosno grada koji u odnosu na ostale dijelove čini zasebnu razgraničenu cjelinu (dio naselja).

Članak 58.

Inicijativu i prijedlog za osnivanje mjesnog odbora mogu dati građani i njihove organizacije i udruženja te druga tijela određena u statutu općine, odnosno grada.

Članak 59.

Statutom općine, odnosno grada, u skladu sa zakonom, uredit će se postupak davanja inicijative i podnošenja prijedloga za osnivanje mjesnog odbora, djelokrug i ovlasti tijela mjesnog odbora, utvrđivanje programa rada mjesnog odbora, osnove pravila mjesnog odbora, način financiranja njihove djelatnosti, obavljanje administrativnih i drugih poslova za njihove potrebe te druga pitanja od važnosti za ostvarivanje njihovih prava i obveza utvrđenih zakonom, statutom i drugim općim aktom predstavničkog tijela.

Statutom, odnosno drugim općim aktom općine ili grada uredit će se sva pitanja vezana uz izbore i obavljanje dužnosti članova vijeća mjesnog odbora.

Članak 60.

Statutom općine, odnosno grada može se mjesnom odboru povjeriti obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga općine ili grada, koja su od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana na području mjesnog odbora.

Sredstva za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u proračunu općine, odnosno grada.

Članak 61.

Tijela mjesnog odbora su vijeće mjesnog odbora i predsjednik vijeća mjesnog odbora.

Vijeće mjesnog odbora biraju građani s područja mjesnog odbora koji imaju biračko pravo.

Za člana vijeća mjesnog odbora može biti biran građanin koji ima biračko pravo i prebivalište na području mjesnog odbora čije se vijeće bira.

Članovi vijeća mjesnog odbora biraju se na neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, razmjernim izbornim sustavom. Postupak izbora članova vijeća mjesnog odbora uređuje predstavničko tijelo općim aktom, odgovarajućom primjenom odredaba zakona kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.

Mandat članova vijeća mjesnog odbora traje četiri godine.

Članak 61.a

Jedinica lokalne samouprave koja ima osnovane mjesne odbore dužna je provoditi izbore za članove vijeća mjesnih odbora.

Izbore za članove vijeća mjesnih odbora raspisuje predstavničko tijelo.

Članak 61.b

Prigovore zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i izbora članova vijeća mjesnih odbora rješava nadležno izborno povjerenstvo, utvrđeno općim aktom predstavničkog tijela.

Protiv rješenja nadležnog izbornog povjerenstva podnositelj prigovora koji je nezadovoljan takvim rješenjem, ima pravo žalbe nadležnom uredu državne uprave, odnosno nadležnom gradskom uredu u Gradu Zagrebu.

Članak 61.c

Vijeće mjesnog odbora donosi program rada mjesnog odbora, pravila mjesnog odbora, poslovnik o svom radu u skladu sa statutom, financijski plan i godišnji obračun te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Članak 62.

Vijeće mjesnog odbora iz svoga sastava većinom glasova svih članova bira predsjednika vijeća na vrijeme od četiri godine.

Predsjednik vijeća mjesnog odbora, u skladu sa statutom, predstavlja mjesni odbor i za svoj rad odgovara vijeću mjesnog odbora.

Za obavljanje poslova iz članka 60. ovoga Zakona predsjednik vijeća mjesnog odbora odgovara općinskom načelniku, odnosno gradonačelniku.

Članak 63.

Vijeće mjesnog odbora, u skladu sa statutom, radi raspravljanja o potrebama i interesima građana te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja, može sazivati mjesne zborove građana.

Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesnog odbora koji čini određenu cjelinu (dio naselja, stambeni blok i sl.).

Mjesni zbor građana vodi predsjednik mjesnog odbora ili član vijeća mjesnog odbora kojeg odredi vijeće.

Članak 64.

Nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesnog odbora obavlja općinski načelnik, odnosno gradonačelnik koji može raspustiti vijeće mjesnog odbora, ako ono učestalo krši statut jedinice, pravila mjesnog odbora ili ne izvršava povjerene mu poslove.

Članak 65.

U gradovima se mogu statutom osnivati gradski kotarevi ili gradske četvrti kao posebni oblici mjesne samouprave.

Gradski kotar, odnosno gradska četvrt je oblik mjesne samouprave koji se osniva za područje koje predstavlja gradsku, gospodarsku i društvenu cjelinu, a koje je povezano zajedničkim interesima građana.

Djelokrug, ovlasti i tijela gradskih kotareva, odnosno gradskih četvrti uređuju se statutom grada shodno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na mjesnu samoupravu u mjesnim odborima.

Članak 66.

Mjesni odbori, gradske četvrti i gradski kotarevi pravne su osobe.

VIII. IMOVINA I FINANCIRANJE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

1. IMOVINA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 67.

Sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koje pripadaju jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čine njezinu imovinu.

Jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog domaćina.

2. FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 68.

Jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave ima prihode kojima u okviru svoga samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže.

Prihodi jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave moraju biti razmjerni s poslovima koje obavljaju njihova tijela u skladu sa zakonom.

Prihodi jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave su:

1. općinski, gradski, odnosno županijski porezi, prirez, naknade, doprinosi i pristojbe,
2. prihodi od stvari u njezinom vlasništvu i imovinskih prava,
3. prihodi od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u njezinom vlasništvu, odnosno u kojima ima udio ili dionice,
4. prihodi od naknada za koncesiju koje daje njezino predstavničko tijelo,
5. novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje sama propiše u skladu sa zakonom,
6. udio u zajedničkim porezima s Republikom Hrvatskom,
7. sredstva pomoći i dotacija Republike Hrvatske predviđena u državnom proračunu,
8. drugi prihodi određeni zakonom.

Članak 69.

Temeljni financijski akt jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je proračun.

Proračun donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s posebnim zakonom.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan kao jedini ovlašteni predlagatelj predlaže predstavničkom tijelu donošenje proračuna. Podneseni prijedlog proračuna općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može povući i nakon glasovanja o amandmanima, a prije glasovanja o proračunu u cjelini.

Proračun jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija u skladu s posebnim zakonom.

Članak 70.

Ukoliko se proračun za narednu proračunsku godinu ne može donijeti prije početka godine za koju se donosi, vodi se privremeno financiranje i to najduže za razdoblje od 3 mjeseca.

Odluku o privremenom financiranju donosi predstavničko tijelo u skladu sa zakonom i svojim poslovníkom.

Predlagatelji utvrđeni poslovníkom predstavničkog tijela mogu predložiti donošenje odluke o privremenom financiranju.

Odluka o privremenom financiranju dostavlja se Ministarstvu financija u roku od 15 dana od donošenja.

Ukoliko se prije početka naredne godine ne donese ni odluka o privremenom financiranju, financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih izdataka u skladu s posebnim zakonom.

Članak 71.

Ukupno materijalno i financijsko poslovanje općine, grada i županije nadzire njihovo predstavničko tijelo.

Članak 72.

Ministarstvo financija, odnosno drugo zakonom određeno tijelo, nadzire zakonitost materijalnog i financijskog poslovanja jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave.

IX. AKTI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE**1. OPĆI AKTI****Članak 73.**

Predstavničko tijelo općine, grada i županije u svom samoupravnom djelokrugu donosi odluke i druge opće akte, u skladu sa svojim statutom.

Prije nego što stupi na snagu opći akt obavezno se objavljuje u službenom glasilu jedinice.

Ako općina i grad nema svoje službeno glasilo, opći akt općine i grada objavljuje se u službenom glasilu županije.

Opći akt stupa na snagu najranije osmi dan od dana njegove objave. Iznimno, općim se aktom može iz osobito opravdanih razloga odrediti da stupa na snagu danom objave.

Opći akt ne može imati povratno djelovanje.

Članak 74.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan osiguravaju izvršavanje općih akata predstavničkog tijela na način i u postupku propisanom statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te obavlja nadzor nad zakonitošću rada upravnih tijela koja obavljaju poslove iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 75.

Upravna tijela osnovana za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave neposredno izvršavaju i nadziru provođenje općih akata svojih predstavničkih tijela.

U provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka upravna tijela mogu u slučaju neprovođenja općeg akta poduzimati mjere propisane tim aktom i zakonom.

2. POJEDINAČNI AKTI**Članak 76.**

Upravna tijela jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba (upravne stvari).

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela kad je to određeno zakonom, pojedinačne akte kojima se rješava o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba donose prvostupanjska tijela državne uprave.

Protiv pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka koje donose općinska i gradska upravna tijela, može se izjaviti žalba nadležnom upravnom tijelu županije, a protiv pojedinačnih akata koja u prvom stupnju donose upravna tijela županije i velikih gradova, može se izjaviti žalba nadležnom ministarstvu, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Na donošenje akata iz ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Protiv pojedinačnih akata iz ovoga članka može se pokrenuti upravni spor sukladno odredbama Zakona o upravnim sporovima.

Odredbe ovoga članka odnose se i na pojedinačne akte koje donose pravne osobe kojima su odlukom predstavničkog tijela, u skladu sa zakonom, povjerene javne ovlasti.

Članak 77.

Brisan.

Članak 77.a

Protiv pojedinačnih akata predstavničkog tijela i općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana kojima se rješava o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Članak 77.b

Nadzor zakonitosti pojedinačnih neupravnih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička i izvršna tijela općina, gradova i županija obavljaju nadležna središnja tijela državne uprave, svako u svojem djelokrugu, sukladno posebnom zakonu.

U provedbi nadzora nadležno tijelo oglasit će pojedinačni ne-upravni akt ništavim u slučaju:

1. ako je akt donijelo neovlašteno tijelo,
2. ako je u postupku donošenja akta povrijeđen zakon, statut ili drugi opći akt jedinice,
3. ako se akt odnosi na pitanje koje nije u djelokrugu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
4. ako je nepravilno primijenjen zakon ili drugi propis, odnosno opći akt.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka ovlašteno tijelo može donijeti rješenje u roku od godine dana od donošenja pojedinačnog akta.

Protiv rješenja kojim se pojedinačni neupravni akt proglašava ništavim nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

X. DRŽAVNI NADZOR I ZAŠTITA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE**Članak 78.**

Država radi zaštite ustavnosti i zakonitosti kao i zaštite prava građana obavlja nadzor nad zakonitošću rada i akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

1. NADZOR ZAKONITOSTI RADA I OPĆIH AKATA**Članak 78.a**

Nadzor zakonitosti rada predstavničkog tijela obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Kada utvrdi nepravilnosti u radu predstavničkog tijela, središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donijet će odluku kojom će sjednicu predstavničkog tijela ili njezin dio proglasiti nezakonitom, a akte donesene na sjednici proglasiti ništavim.

Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

Članak 79.

Nadzor zakonitosti općih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička tijela općina, gradova i županija obavljaju uredi državne uprave u županijama i nadležna središnja tijela državne uprave, svako u svojem djelokrugu, sukladno posebnom zakonu.

Predsjednik predstavničkog tijela dužan je dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt (u daljnjem tekstu: opći akt) predstojniku ureda državne uprave u županiji (u daljnjem tekstu: predstojnik) zajedno sa izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovníkom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta.

Predsjednik predstavničkog tijela dužan je akte iz stavka 2. ovoga članka bez odgode dostaviti općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu.

Članak 80.

Kad predstojnik ocijeni da je opći akt u suprotnosti s Ustavom i zakonom ili da su u postupku donošenja općeg akta počinjene nepravilnosti, predstojnik će bez odgode dati uputu predstavničkom tijelu da u roku od 15 dana od primitka upute otkloni uočene nedostatke.

Ako predstavničko tijelo ne postupi po uputi predstojnika i ne otkloni nedostatke u roku iz stavka 1. ovoga članka, predstojnik donosi odluku o obustavi od primjene općeg akta, koja mora biti obrazložena.

Odluku o obustavi predstojnik je dužan donijeti u roku od 15 dana od isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

Odluka o obustavi općeg akta dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, središnjem tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu obustavljeni opći akt te središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 80.a

Kad predstojnik postupajući po odluci općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana o obustavi od primjene općeg akta iz članka 42. stavka 6. ovoga Zakona, odluku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana o obustavi općeg akta ocijeni osnovanom, donijet će odluku o potvrdi odluke o obustavi općeg akta od primjene.

Odluka o potvrdi odluke općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana o obustavi općeg akta od primjene dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, središnjem tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu obustavljeni opći akt te središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Ako predstojnik postupajući po odluci općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana o obustavi od primjene općeg akta ne potvrdi odluku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u roku iz članka 42. stavka 6. ovoga Zakona, obustava od primjene općeg akta prestaje.

Članak 80.b

Odluku o obustavi općeg akta od primjene mogu donijeti neposredno i središnja tijela državne uprave u okviru svoga djelokruga utvrđenog posebnim zakonom.

Odluka o obustavi od primjene koju je neposredno donijelo središnje tijelo državne uprave dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno donijelo odluku o obustavi.

Članak 81.

Kada nadležno središnje tijelo državne uprave zaprimi odluku predstojnika o obustavi, odnosno odluku predstojnika o potvrdi odluke općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana o obustavi općeg akta ocijenit će osnovanost odluke u roku od 15 dana od dana njezina prijama.

Ukoliko središnje tijelo državne uprave odluku o obustavi, odnosno odluku predstojnika o potvrdi odluke općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana o obustavi općeg akta ocijeni neosnovanom, ukinut će odluku predstojnika.

Odluka središnjeg tijela državne uprave o ukidanju odluke predstojnika dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno donijelo odluku kojom se ukida odluka predstojnika.

Članak 82.

Kada središnje tijelo državne uprave neposredno obustavi od primjene opći akt, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi odluke općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana o obustavi od primjene općeg akta ocijeni osnovanom, podnijet će Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za ocjenu zakonitosti općeg akta.

O podnošenju zahtjeva za ocjenu zakonitosti općeg akta središnje tijelo državne uprave obavijestit će bez odgode predsjednika predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana, predstojnika ureda državne uprave i središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu ukoliko ono nije neposredno postupalo.

Članak 82.a

Na nadzor zakonitosti statuta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 80., 80.a, 80.b i 81. ovoga Zakona.

Kad središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu neposredno obustavi od primjene statut jedinice, odnosno kad odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi odluke općinskog načelnika, gradonačelnika,

odnosno župana o obustavi od primjene statuta ocijeni osnovanom, predložiti će bez odgode Vladi Republike Hrvatske da pokrene postupak za ocjenu suglasnosti statuta jedinice s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske pokrenut će postupak za ocjenu suglasnosti statuta s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanjem postupka.

Ukoliko Vlada Republike Hrvatske ne pokrene postupak za ocjenu suglasnosti statuta s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanje postupka, prestaje obustava od primjene općeg akta.

2. NADZOR NAD OBAVLJANJEM PRENIJETIH POSLOVA DRŽAVNE UPRAVE

Članak 83.

Nadležno ministarstvo u obavljanju poslova državne uprave koji su prenijeti na tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave može općinskom načelniku, gradonačelniku i županu davati naredbe.

Vlada Republike Hrvatske može tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave oduzeti ovlast za obavljanje prenijetih poslova državne uprave ako općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ne postupaju po naredbama iz stavka 1. ovoga članka.

3. RASPUŠTANJE PREDSTAVNIČKOG TIJELA I ZAŠTITA PRAVA NA LOKALNU I PODRUČNU (REGIONALNU) SAMOUPRAVU

Članak 84.

Na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Vlada Republike Hrvatske raspustit će predstavničko tijelo:

1. ako donese odluku ili drugi akt kojim ugrožava suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Republike Hrvatske,
2. ako predstavničko tijelo novoustrojene jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne donese statut u roku od 60 dana od dana konstituiranja,
3. ako učestalo donosi opće akte suprotne Ustavu, zakonu ili drugom propisu ili zbog učestalih, težih povreda zakona i drugih propisa,
4. ako iz bilo kojih razloga trajno ostane bez broja članova potrebnog za rad i donošenje odluka,
5. ako ne može donositi odluke iz svog djelokruga dulje od 3 mjeseca,
6. ako ne raspíše referendum iz članka 24. stavka 5. i članka 40.b ovoga Zakona.

Članak 85.

Rješenje Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predstavničkog tijela stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predsjednik raspuštenoga predstavničkog tijela može podnijeti tužbu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od objave rješenja.

Postupak rješavanja o tužbi protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske je hitne naravi.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske odlučit će o tužbi u roku od 30 dana od primitka te presudu bez odgađanja dostaviti Vladi Republike Hrvatske i predsjedniku raspuštenoga predstavničkog tijela.

Odluka Visokog upravnog objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Ako je tužba odbačena ili odbijena, Vlada će raspisati prijevremene izbore za predstavničko tijelo u roku od 90 dana od dana objave odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u »Narodnim novinama«.

3.A ISTOVREMENO RASPUŠTANJE PREDSTAVNIČKOG TIJELA I RAZRJEŠENJE OPĆINSKOG NAČELNIKA, GRADONAČELNIKA, ODNOSNO ŽUPANA I NJIHOVOG ZAMJENIKA

Članak 85.a

Na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Vlada Republike Hrvatske istovremeno će raspustiti predstavničko tijelo i razriješiti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika koji je izabran zajedno s njima ako u zakonom određenom roku ne bude donesen proračun, odnosno odluka o privremenom financiranju.

Članak 85.b

U slučaju iz članka 85.a ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske imenovat će povjerenika Vlade Republike Hrvatske za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog i izvršnog tijela i raspisati prijevremene izbore sukladno posebnom zakonu.

Članak 85.c

Rješenje Vlade Republike Hrvatske o istovremenom raspuštanju predstavničkog tijela i razriješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka predsjednik raspuštenog predstavničkog tijela i razriješeni općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan mogu podnijeti tužbu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od objave rješenja.

Postupak rješavanja o tužbi protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske je hitne naravi.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske odlučit će o tužbi u roku od 30 dana od primitka te svoju odluku bez odgađanja dostaviti Vladi Republike Hrvatske, predsjedniku raspuštenog predstavničkog tijela i razriješenom općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu.

Odluka Visokog upravnog suda Republike Hrvatske objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Ako je tužba odbačena ili odbijena, Vlada će raspisati prijevremene izbore za predstavničko tijelo i općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u roku od 90 dana od dana objave odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u 'Narodnim novinama'.

4. POVJERENICI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 86.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će povjerenika Vlade u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave:

1. kada raspusti njezino predstavničko tijelo,
2. kada se u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne održe, u skladu sa zakonom, izbori za novo predstavničko tijelo,
3. kada se predstavničko tijelo ne konstituira sukladno odredbama posebnog zakona,
4. kada prestane mandat općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovom zamjeniku u slučaju iz članka 40.c stavka 1. i članka 40.d stavka 1., 5. i 6. ovoga Zakona,
5. kada istovremeno raspusti predstavničko tijelo i razriješi općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana sukladno odredbama ovoga Zakona.

Povjerenik je dužan osigurati ostvarivanje prava i obveza građana i pravnih osoba u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave do uspostave njezinih tijela.

Rješenje o imenovanju povjerenika stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Članak 87.

Brisan.

Članak 88.

Povjerenik može donositi ili mijenjati opće akte jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave samo ako je to potrebno radi provedbe zakona ili drugog propisa ili usklađivanja sa zakonom ili drugim propisom.

Povjerenik ne može donositi ili mijenjati proračun jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i ne može raspolagati njezinom imovinom, osim ako je to nužno radi izvršenja ranije preuzetih obveza ili dovršenja ranije započetih poslova.

Ako u jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave nije donijet proračun kao i u slučaju kada je donijeta odluka o privremenom financiranju, financiranje se vrši na temelju proračuna prethodne godine, a najkasnije do proteka roka od 90 dana od dana konstituiranja novoizabranoga predstavničkog tijela.

Ako u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave nije donesen proračun ni odluka o privremenom financiranju, povjerenik će donijeti odluku o privremenom financiranju u skladu s posebnim zakonom, a financiranje se vrši sukladno stavku 3. ovoga članka.

Članak 89.

Danom konstituiranja predstavničkog tijela prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova iz djelokruga predstavničkog tijela, a prvim radnim danom koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova izvršnog tijela.

XI. PRAVA OSOBA IZABRANIH, ODNOSNO IMENOVANIH NA ODREĐENE DUŽNOSTI U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 90.

Općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici odlučit će hoće li dužnost na koju su izabrani obavljati profesionalno. Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su u roku od 8 dana od dana stupanja na dužnost dostaviti pisanu obavijest nadležnom upravnom tijelu općine, grada, odnosno županije o tome na koji način će obnašati dužnost.

Za osobu iz stavka 1. ovoga članka koja nije postupila na način propisan stavkom 2. ovoga članka smatra se da dužnost obavlja volonterski.

Danom stupanja na dužnost osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka smatra se dan početka mandata određen posebnim zakonom.

Općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici mogu promijeniti način obavljanja dužnosti u tijeku mandata, dostavom pisane obavijesti o promjeni načina obavljanja dužnosti nadležnom upravnom tijelu općine, grada, odnosno županije.

Novi način obavljanja dužnosti započinje prvog dana sljedećeg mjeseca nakon dostave obavijesti iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 90.a

Osobe iz članka 90. ovoga Zakona koje dužnost obavljaju profesionalno, za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju pravo na plaću kao i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Osobe iz članka 90. ovoga Zakona koje dužnost obavljaju volonterski, imaju pravo na naknadu za rad.

Osnovna mjerila za određivanje plaće, odnosno naknade za rad osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka, kao i druga prava vezana uz profesionalno obnašanje dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika određuju se posebnim zakonom.

Osobe koje su dužnost obavljale profesionalno posljednjih 6 mjeseci prije prestanka obavljanja dužnosti, po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od 6 mjeseci po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme posljednjih 6 mjeseci prije prestanka profesionalnog obavljanja dužnosti.

Osobe koje su dužnost obavljale profesionalno manje od 6 mjeseci prije prestanka obavljanja dužnosti, po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od onoliko mjeseci po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti koliko su dužnost obavljali profesionalno, i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme prije prestanka profesionalnog obavljanja dužnosti.

Osobe koje dužnost nisu obavljale profesionalno nemaju pravo na naknadu po prestanku obavljanja dužnosti.

Naknada iz stavka 4. i 5. ovoga članka isplaćuje se na teret proračuna općine, grada, odnosno županije.

Prije isteka roka iz stavka 4. i 5. ovoga članka ostvarivanje prava prestaje na vlastiti zahtjev, zapošljavanjem, umirovljenjem ili izborom na drugu dužnost koju obavlja profesionalno.

Članak 90.b

Po prestanku profesionalnog obnašanja dužnosti općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihov zamjenik koji je prije obnašanja dužnosti bio zaposlen na neodređeno vrijeme, ima pravo rasporeda odnosno povratka na rad odgovarajućom primjenom odredaba zakona kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika.

Članak 90.c

Pročelnik upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležnog za službeničke odnose ovlašten je za donošenje deklaratornih odluka o početku, načinu te prestanku obnašanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika, kao i pojedinačnih rješenja o visini plaće utvrđene sukladno odredbama posebnog zakona.

Članak 91.

Predsjednicima i ostalim izabranim dužnosnicima predstavničkog tijela prava na temelju obavljanja dužnosti prestaju:

- istekom mandata, osim kada je ovim Zakonom drukčije određeno,
- danom donošenja odluke o razrješenju od dužnosti kada ih je predstavničko tijelo razriješilo prije isteka mandata predstavničkog tijela, ako odlukom o razrješenju nije drugačije određeno,
- danom kada predstavničko tijelo utvrdi činjenicu podnošenja ostavke na dužnost, a najkasnije tridesetog dana od dana podnošenja ostavke,
- danom imenovanja povjerenika Vlade Republike Hrvatske, kada su nastupile zakonom predviđene okolnosti za imenovanje povjerenika.

Odluka o prestanku ostvarivanja prava na temelju prestanka obavljanja određene dužnosti dostavlja se osobi kojoj je prestala dužnost i službi koja obavlja kadrovske poslove.

Članak 92.

Općinskom načelniku, gradonačelniku, županu i njihovim zamjenicima prava na temelju obavljanja dužnosti prestaju danom stupanja na dužnost novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan od dana raspisivanja izbora za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana pa do dana stupanja na dužnost novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana može obavljati samo poslove koji su neophodni za redovito i nesmetano funkcioniranje jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave uređene ovim i drugim zakonima.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 93.**

Preuzimanje predmeta, dokumentacije i arhiva županijskih ureda koji se odnose na poslove koji po odredbama ovoga Zakona prelaze u samoupravni djelokrug jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te državnih službenika i namještenika županijskih ureda koji su te poslove obavljali, uredit će se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine oblasti iz djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Službenici i namještenici iz stavka 1. ovoga članka raspoređuju se na poslove i zadatke upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bez natječaja.

Članak 94.

Korištenje prostora i opreme koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona koristili župani i podžupani uredit će se sporazumom županije i Republike Hrvatske.

Članak 95.

Postupci pokrenuti do stupanja na snagu ovoga Zakona glede preuzimanja nekretnina, pokretnina, financijskih sredstava te prava i obveza bivših općina prema odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (»Narodne novine«, br. 90/92.), a koji nisu dovršeni, nastavlja voditi arbitraža Vlade Republike Hrvatske.

Članak 96.

Do donošenja, odnosno stupanja na snagu zakona iz članka 56. stavka 3. ovoga Zakona na djelatnike u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Narodne novine«, br. 27/01.).

Članak 97.

Postupak imenovanja pročelnika upravnih tijela prema odredbi članka 53. stavka 4. ovoga Zakona provest će se nakon konstituiranja predstavničkih tijela izabranih na redovnim izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 2001. godine.

Članak 98.

Jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dužne su uskladiti svoje statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

Članak 99.

U predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave koja statutom nema propisan broj članova predstavničkog tijela u skladu s ovim Zakonom, birat će se broj članova kako slijedi:

- općine i gradovi do 2.500 birača upisanih u popis birača, jedanaest članova,
- općine i gradovi od 2.501 do 8.500 birača upisanih u popis birača, trinaest članova,
- općine i gradovi od 8.501 do 25.000 birača upisanih u popis birača, petnaest članova,
- gradovi sa više od 25.000 birača upisanih u popis birača, dvadesetpet članova,
- Grad Zagreb, pedesetjedan član,
- županije, četrdesetjedan član.

Broj birača u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrdit će se na temelju posljednjega potvrđenog popisa birača.

Članak 100.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi (»Narodne novine«, br. 90/92., 94/93., 117/93., 5/97., 17/99., 128/99., 51/00. i 105/00.) i Zakon o određivanju poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave i uprave (»Narodne novine«, br. 75/93., 103/93., 10/94., 17/94., 30/94., 36/95., 107/95., 43/96., 70/97., 105/97., 36/98., 142/98. i 69/99.).

Članak 101.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.